

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobce: D. Č.

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem 150 00 Praha 5, Křížová 25

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 3. 2. 2020, o invalidní důchod

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalované, jímž byly zamítnuty jeho námitky proti rozhodnutí ČSSZ ze dne 19. 9. 2019 č. j. X, kterým byla zamítnuta žádost žalobce o invalidní důchod. Žalovaná uvedené rozhodnutí ČSSZ ze dne 19. 9. 2019 potvrdila. Žalobce namítal nesprávné posouzení jeho zdravotního

stavu. Vyslovil názor, že pokud by bylo hodnocení provedeno správně podle platných právních předpisů a v souladu se zdravotní dokumentací, byl by jeho zdravotní stav hodnocen minimálně podle kap. XV., oddílu B, položky 3c přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míra poklesu pracovní schopnosti, což odpovídá invaliditě I. stupně. Posudkový lékař nezhodnotil jeho celkovou výkonnost, pohyblivost a schopnost vykonávat denní aktivity vzhledem k položce 3c, kap. XV., oddílu B přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb. Skutečnost, že jeho zdravotní stav je nepříznivý, vyplývá z lékařské dokumentace. Denní aktivity jsou těžce omezeny, není tedy schopen vykonávat běžnou pracovní činnost. Končetiny má ztuhlé, při zátěži cítí nepříjemné bolesti. Rozhodnutí žalované bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu, bez přihlédnutí k § 3 odst. 1 vyhl. č. 359/2009 Sb.

2. Žalovaná v písemném vyjádření navrhla důkaz posudkem posudkové komise MPSV ČR. Současně setrvala na svých závěrech uvedených v napadeném rozhodnutí.
3. Ze správního spisu bylo zjištěno, že rozhodnutím ČSSZ ze dne 19. 9. 2019 č. j. R-19.9.2019-426/X byla zamítnuta žádost žalobce o invalidní důchod pro nesplnění podmínek ust. § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Podkladem byl posudek lékaře OSSZ, podle něhož míra poklesu pracovní schopnosti žalobce z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu činí toliko 20 %.
4. Proti uvedenému rozhodnutí ČSSZ ze dne 19. 9. 2019 podal žalobce námitky, o nichž žalovaná rozhodla žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 3. 2. 2020 č. j. RN-X. Námitky zamítla a rozhodnutí ČSSZ ze dne 19. 9. 2019 potvrdila. Žalovaná vycházela z posudku o invaliditě vypracovaného lékařem České správy sociálního zabezpečení ze dne 14. 1. 2020, který dospěl k závěru, že u žalobce se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je bimalleolární artróza posttraumatická II. stupně vpravo. Jde o stav po trimalleolární zlomenině pravého hlezna léčené osteosyntézou, s artrotickým postižením a lehkým omezením hybnosti v pravém hlezně. Jde o zdravotní postižení uvedené v kap. XV., oddílu B, položce 11 přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti ve výši 10 – 20 %. Posuzující lékař míru poklesu pracovní schopnosti žalobce zhodnotil horní hranicí daného rozmezí, tj. 20 % a podle § 3 citované vyhlášky uvedenou míru poklesu pracovní schopnosti dále nezměnil. Dle posuzujícího lékaře žalobce má zachovanou pracovní schopnost k fyzicky méně náročným činnostem mimo riziko vibrací a nadměrného jednostranného přetěžování horních končetin a páteře (např. zvedáním a přenášením těžkých břemen). Schopnost využít dosažené vzdělání, zkušeností a znalostí jsou zachovány, stejně tak schopnost rekvalifikace. Oproti posudku OSSZ dospěl lékař ČSSZ k dílčí změně. Míru poklesu pracovní schopnosti žalobce posoudil dle položky 11, nikoliv 3b kap. XV., oddílu B přílohy k citované vyhlášce.
5. Z posudku posudkové komise MPSV ČR v Ostravě ze dne 16. 7. 2020, který si zdejší soud vyžádal v tomto řízení, bylo zjištěno, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalobce nebyl invalidní. Dle tohoto posudku u žalobce se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je bimalleolární arthrosa posttraumatická II. stupně vpravo po zlomenině pravého hlezna v roce 2001 s přetrvávajícím lehkým omezením hybnosti v pravém hleznu a pokles pracovní schopnosti byl stanoven k datu vydání napadeného rozhodnutí dle kap. XV., oddílu B, položce 11 přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., z rozmezí 10 – 20 % horní

hranicí, tj. 20 %. Posudková komise uvedla, že procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 citované vyhlášky nemění. Dle posudkové komise zdravotní postižení není takového stupně závažnosti a rozsahu, aby odůvodňovalo stanovení vyšší míry poklesu pracovní schopnosti. Dle objektivního ortopedického nálezu je prokazatelné, že omezení hybnosti pravého hlezna je pouze v krajních polohách, není osová deformace končetiny a zdravotní postižení odpovídá výše přijatému posudkovému zhodnocení. Posudková komise dále konstatovala, že žalobce absolvoval v roce 2018 a 2019 operaci epikondylitidy postupně na obou loketních kloubech a dle doložených objektivních ortopedických nálezů je prokazatelné, že obě operace na loketních kloubech byly úspěšné, došlo k významnému zlepšení ve zdravotním stavu žalobce stran hybnosti loketních kloubů a toto zdravotní postižení nemá žádný vliv na pokles jeho pracovní schopnosti. Nejedná se o žádný stupeň invalidity. Žalobce není schopen práce fyzicky nadměrně namáhavé, v riziku vibrací a nadměrného jednostranného přetěžování horních končetin, v riziku nadměrného hluku a práce s delším stáním. Žalobce je nadále schopen práce v dělnických profesích, schopnost rekvalifikace je zachována. PK MPSV se shodla s posudkovými závěry lékaře OSSZ i lékaře ČSSZ v námitkovém řízení, kteří rovněž dospěli k poklesu pracovní schopnosti na taxaci 20 %. Uvedla, že pouze nesouhlasí s nesprávným stanovením příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu lékařem OSSZ, který uvedl nesprávnou položku jinak v příslušné kapitole a oddílu citované vyhlášky. I přes toto pochybení ze strany lékaře OSSZ byla míra poklesu pracovní schopnosti stanovena rovněž na 20 %, což se shoduje s posudkovým zhodnocením lékaře ČSSZ v námitkovém řízení i posudkové komise. K žalobním námitkám posudková komise uvedla, že nelze souhlasit s hodnocením zdravotního postižení podle kap. XV., oddílu B, položky 3c přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., neboť dle objektivních odborných nálezů se nejedná o ztuhnutí lokte nebo ramene s přihlédnutím k postavení, některé denní aktivity omezeny, jak tato položka uvádí, ale jedná se nejvýše o minimální omezení hybnosti v loketních kloubech, což nemá vliv na pokles pracovní schopnosti a není ani rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

6. Žalobce nesouhlasil se závěry posudkové komise MPSV ČR v Ostravě, vyslovil názor, že tyto nekorespondují s lékařskými nálezy ani s tím, jak on sám se subjektivně cítí. Není pravdou, že by se po operaci zlepšila hybnost v loketních kloubech. Zdůraznil, že není schopen unést v rukou ani středně těžký nákup. Po operaci se bolesti zhoršily.
7. S ohledem na námitky žalobce si soud vyžádal srovnávací posudek u PK MPSV ČR v Českých Budějovicích. Posudková komise zasedala ve složení předsedkyně komise MUDr. J. S., další lékař MUDr. P. K., odbornost – traumatolog. Dle závěrů srovnávacího posudku k datu vydání napadeného rozhodnutí šlo u žalobce o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je stav po operaci obou loktů pro epikondylitidu. Vpravo je doloženo lehké omezení extenze v lokti v krajní poloze, ostatní pohyby popsány jako volné. Z tohoto důvodu není možno stav hodnotit jako omezení středně těžké podle položky 3b, nelze hodnotit podle položky 3c, není rozhodující subjektivní pocit bolestivosti, ale rozsah pohybů a omezení funkce. O ztuhlost loketních kloubů se evidentně nejedná. Dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav odpovídá postižení uvedenému v kap. XV., oddílu B, pol. 3a. Míru poklesu pracovní schopnosti stanovila posudková komise v rozsahu 10 %. Posudková komise uvedla, že kap. XV. zahrnuje funkční poruchy a postižení po úrazech a operacích. Oddíl B postižení končetin, položky 3 ztuhnutí nebo omezení pohybu v ramenním

kloubu, loketním kloubu/kloubech. Písmeno a) lehké omezení hybnosti jednoho nebo dvou kloubů. Tato položka zvolena na podkladě popisu funkce v odborných zprávách (ortopedie ze dne 29. 8. 2019 – loket vpravo flexe volná, extenze vázne v krajní poloze, vlevo hybnost volná). Ve vztahu k posudku ČSSZ v námitkovém řízení a posudku PK MPSV Ostrava, posudková komise MPSV ČR v Českých Budějovicích ve srovnávacím posudku vyslovila nesouhlas se stanovením rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu ve smyslu následků zlomeniny pravého hlezna z roku 2001, neboť tento stav aktuálně není v popředí potíží a pracovní schopnost nikterak neovlivňuje. Shoduje se však na závěru, že u žalobce se nejedná o invaliditu. Posudek obsahuje výčet podkladů, z nichž posudková komise vycházela, diagnostický souhrn, zjištění ze stěžejních lékařských nálezů.

8. Krajský soud předně konstatuje, že stěžejní otázkou bylo posouzení zdravotního stavu žalobkyně. Soud byl proto povinen vyžádat si odborný lékařský nále. V soudním řízení ve věcech důchodového pojištění posuzuje zdravotní stav ve vztahu k určení invalidity a jejího stupně Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR prostřednictvím svých posudkových komisí, jak plyne z ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů. Tato komise je oprávněna nejen k celkovému posouzení zdravotního stavu a zachované pracovní schopnosti žalobkyně, ale také k posouzení schopnosti soustavné výdělečné činnosti a k zaujetí posudkového závěru o invaliditě, jejím vzniku, trvání a zániku. Posudkové řízení je specifickou formou správní činnosti spočívající v posouzení zdravotního stavu občana a některých důsledků z něj vyplývajících pro oblast sociálního zabezpečení a důchodového pojištění. Jde o postup posudkového orgánu, jehož hlavním obsahem je posudková činnost, která předpokládá vedle odborných lékařských znalostí též znalosti z oboru posudkového lékařství. Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. Posudkový závěr by měl být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity závisí především (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Ads 23/2018 – 37).
9. Krajský soud dále považuje za nutné zdůraznit, že posudkové lékařství je specializované medicínské odvětví a podřazení zjištěného postižení zdravotního stavu pod příslušnou položku vyhlášky pro posuzování invalidity může provést pouze odborník z této oblasti. Jeho činnost nemůže nahradit soud, ale ani lékař s jinou specializací, který nemá odborné předpoklady pro hodnocení zdravotního stavu podle vyhlášky o posuzování invalidity. Je rovněž třeba zmínit, že pokles pracovní schopnosti se posuzuje vzhledem k profesi (viz rozsudek NSS č. j. 5 Ads 37/2003 – 92).
10. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti tedy komise vyhodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě vyhlášky o posuzování invalidity, přičemž zdravotní postižení podřadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a současně odůvodní stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí, včetně případného navýšení podle § 3 této vyhlášky.

11. Jak bylo uvedeno výše, správní soud sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává, ověřuje pouze to, zda posudek příslušné posudkové komise je úplný a přesvědčivý (viz rozsudek NSS č. j. 4 Ads 13/2003 – 54), případně zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena.
12. Krajský soud při hodnocení posudků posudkových komisí dospěl k závěru, že zejména pak srovnávací posudek PK MPSV ČR v Českých Budějovicích je úplný a přesvědčivý. Posudková komise ve srovnávacím posudku přesvědčivě vysvětlila, jaké zdravotní postižení je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce, včetně jeho hodnocení v rámci kategorizace dle přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Současně vysvětlila, proč jsou nesprávné závěry PK MPSV v Ostravě a závěry lékaře ČSSZ v námitkovém řízení ohledně stanovení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Posudková komise ve srovnávacím posudku rovněž vysvětlila, proč dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobce odpovídá postižení uvedenému v kap. XV., oddílu B, položce 3a s mírou poklesu pracovní schopnosti 10 % a proč není možno stav hodnotit jako omezení středně těžké podle položky 3b, neboť není popsáno středně těžké omezení hybnosti loketních kloubů, natož položky 3c zahrnující ztuhnutí lokte s přihlédnutím k postavení. Krajský soud proto vzhledem k úplnosti a přesvědčivosti uvedeného srovnávacího posudku, z něho vycházel a zastává názor, že skutkový stav byl v dané věci zjištěn natolik, že nebylo nutné provádět další dokazování. Soud uzavírá, že v dané věci byl stěžejním důkazem, jak výše uvedeno, splňujícím požadavek celistvosti, úplnosti a přesvědčivosti srovnávací posudek PK MPSV ČR v Českých Budějovicích.
13. Při přezkoumání napadeného rozhodnutí soud respektoval ust. § 75 odst. 1, 2 s. ř. s., vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu a rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů. Vzhledem k tomu, že u žalobce z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu šlo k datu vydání napadeného rozhodnutí k poklesu jeho pracovní schopnosti toliko o 10 %, nejednalo se u něho o invaliditu dle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, podle něhož je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Krajský soud s ohledem na výše uvedené závěry žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
14. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci úspěch neměl a žalovaná ze zákona nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 26.01.2021

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně